gemeente **Roermond**

VOORSTEL AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: **Verordening voorzieningen leerlingenvervoer gemeente Roermond 2022**
Zaaknummer: **69756-2021**
Datum: **5 oktober 2021**

Beslispunten
De raad heeft besloten:

1. De Verordening voorzieningen leerlingenvervoer gemeente Roermond 2021 vast te stellen per 1 januari 2022;
2. De Verordening leerlingenvervoer gemeente Roermond 2014 in te trekken per 1 januari 2022.

Inleiding
Sinds 1987 zijn gemeenten verplicht een regeling vast te stellen voor leerlingenvervoer, waarvan ouders van leerlingen onder bepaalde voorwaarden aanspraak op kunnen maken. Grofweg gaat het dan om (1) leerlingen die vanwege een structurele beperking niet zelfstandig naar school kunnen reizen, of (2) om leerlingen die vanwege een onderwijskundige behoefte zijn aangewezen op een bepaald schooltype dat te ver weg gelegen is om zelfstandig te kunnen fietsen. Voor deze leerlingen kunnen ouders een voorziening voor leerlingenvervoer aanvragen, zoals een bekostiging voor het onder begeleiding fietsen, een bekostiging voor openbaar vervoer, een bekostiging voor eigen vervoer, maar ook aangepast vervoer georganiseerd door de gemeente. In de gemeente Roermond is een Verordening voorzieningen leerlingenvervoer opgesteld waarin de voorwaarden voor een voorziening leerlingenvervoer zijn opgenomen.

De huidige Verordening leerlingenvervoer gemeente Roermond 2014 is inmiddels zeven jaar oud. Door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is in december 2020 een nieuwe modelverordening bekostiging leerlingenvervoer gepubliceerd, waarin de verordening is geüpdatet en de jurisprudentie is verwerkt. Gezien de recente ontwikkelingen rondom leerlingenvervoer en de veroudering van de verordening, grijpen we graag de nieuwe Model Verordening van de VNG aan om onze eigen verordening te herijken. De inhoudelijke wijzigingen worden later in dit voorstel verder toegelicht.

Argumenten
1.1 De Verordening leerlingenvervoer gemeente Roermond 2014 vraagt een herijkte versie op basis van ontwikkelingen in het veld.
Sinds de decentralisatie van het leerlingenvervoer zijn gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van een voorziening leerlingenvervoer. De gemeenteraad heeft de wettelijke plicht deze regeling vast te stellen. De verordening geeft uitvoering aan de taakstelling van het gemeentebestuur. Naast de voorschriften voor de wijze waarop ouders de aanvraag om een vervoersvoorziening kunnen indienen, bevat de verordening criteria waarop de beoordeling voor een voorziening leerlingenvervoer berust en een onderzoek naar de individuele situatie van de leerling met betrekking tot de best passende voorziening.

Sinds 2014 zijn er veel ontwikkelingen geweest in het sociaal domein, zoals de vaststelling van de Jeugdwet en het passend onderwijs, die hun weerslag kennen in het leerlingenvervoer. Ook is er nieuwe jurisprudentie betreffende het leerlingenvervoer. Tezamen zorgden deze ontwikkelingen voor een behoefte aan herziening van de Model Verordening leerlingenvervoer. In december 2020 is de nieuwe Model Verordening door de VNG gepubliceerd. Ondanks dat de model verordening in structuur en te omvatten thema's is uitgebreid, is de basisgedachte gelijk gebleven. De model verordening heeft de bedoeling dat ouders ondersteund kunnen worden in de kosten die zij moeten maken wanneer hun kind gebruik moet maken van een vorm van leerlingenvervoer. Voor de herijkte Verordening voorzieningen leerlingenvervoer gemeente Roermond sluiten we uiteraard in grote lijnen aan bij de modelverordening van de VNG, waarbij we op basis van de eigen lokale situatie enkele afwijkingen maken gericht op maatwerk. Behalve de bredere mogelijkheden om een andere passende voorziening in te richten voor individuele leerlingen, wijken deze lokale afwijkingen niet af van hoe de verordening uit 2014 is ingericht. Met de aanpassingen aan de Verordening wordt beter aangesloten bij de uitgangspunten van de gemeente Roermond gericht op eigen kracht en zelfredzame inwoners. Een grotere en bredere focus op de mogelijkheden om jeugdigen zelfstandig te leren en laten reizen naar school past hierbij en vormt inmiddels onderdeel van de Verordening.

Voor de volledige verordening zie bijlage 1 Verordening voorzieningen leerlingenvervoer gemeente Roermond 2022. Later in dit voorstel worden ook de inhoudelijke wijzigingen beschreven.

1.2 De herijkte Verordening voorzieningen leerlingenvervoer gemeente Roermond 2022 is integraal afgestemd

De herijkte versie van de Verordening voorzieningen leerlingenvervoer gemeente Roermond is ambtelijk afgestemd. In nauw overleg met de uitvoerende medewerkers en kwaliteitsmedewerker van Sociale Zaken gemeente Roermond, de beleidsmedewerker leerlingenvervoer en de juridisch adviseur is vervolgens een herijkte Verordening opgesteld. Ook de adviezen vanuit inkoop, financiën en personeelszaken zijn verwerkt in dit voorstel. Dit integrale proces heeft gezorgd voor voldoende draagvlak om de Verordening in de praktijk te brengen met de belangrijkste wijziging een versterkte focus op het zelfstandig reizen van leerlingen waar mogelijk.

<u>Inhoudelijke wijzigingen herijkte versie Verordening voorzieningen leerlingenvervoer gemeente Roermond 2022 t.o.v. de Verordening leerlingenvervoer gemeente Roermond 2014:</u>

De Verordening voorzieningen leerlingenvervoer gemeente Roermond 2022 geeft uitvoering aan de taakstelling van de gemeente. De verordening heeft het algemeen doel om de toegankelijkheid van passend onderwijs te waarborgen en streeft daarbij naar het inzetten van een voorzieningen die past bij de individuele situatie van de leerling. De nieuwe citeertitel van de verordening bevat daarom ook bewust 'voorzieningen leerlingenvervoer' omdat we vanuit de nieuwe basishouding werken met het toekennen van een voorziening die ook bijdraagt aan de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van de leerling voor zover dat mogelijk is.

De verordening heeft een nieuwe opzet en doorloopt een viertal fasen: de aanvraag van de vervoersvoorziening, de beoordelingsfase, de onderzoeksfase en de toekenningsfase. Op deze manier wordt eerst vastgesteld of er recht is op een voorziening, waarna de best passende voorziening wordt versterkt.

Naast de aanpassing in de opzet zijn de volgende bepalen nieuw of gewijzigd in de verordening.
Artikel 1 Definities

Vanwege aanpassingen in artikel 6. Vervoersvoorziening naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school is het begrip ondersteuningsplan toegevoegd. Ook wordt niet langer gesproken over een gehandicapte leerling, maar een leerling met een beperking.

Artikel 2 Doelstelling
Het doel van de verordening is beschreven in de verordening om de basisgedachte achter de verordening vanaf moment één helder te hebben voor iedereen die te maken krijgt of werkt met de verordening.

Artikel 5 Gesprek over zelfstandigheid en zelfredzaamheid
Het gesprek over zelfstandigheid en zelfredzaamheid ten behoeve van het zelfstandig reizen van de leerling wordt gezien als een instrument dat de vervoerscoach in kan zetten bij elke aanvraag en bij elke leerling die mogelijk zelfstandiger naar school kan reizen door gewijzigde omstandigheden. Hier willen we als gemeente in groeien en onszelf ontwikkelen, waardoor in de beleidsregels een nadere verdieping is opgenomen voor de uitvoering van dit artikel.

Artikel 6 Vervoersvoorziening naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school
In lid 1 van dit artikel wordt nadrukkelijk vermeld dat een vervoersvoorziening wordt toegekend naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school. In het verleden is het voorgekomen dat dit niet altijd de best passende school is voor de betreffende leerling volgens het samenwerkingsverband en/of de ouders van de leerling. Dit heeft altijd tot veel discussie geleid, om in de toekomst een eenduidige werkwijze te hanteren in lid 2 sub a, b en c toegevoegd, waarbij ouders een bewijslast hebben en een grotere rol wordt gevraagd voor de Samenwerkingsverbanden Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs.

Artikel 7 Afstandsgrens
De verschillende afstandsgrenzen voor de schoolsoort zijn samengebracht in één artikel. Ook is het voorgezet (speciaal) onderwijs toegevoegd, met de focus op het bevorderen van zelfstandig reizen voor de groep kinderen die nu aan het leerlingenvervoer deelneemt.

Artikel 8 Aanwijzing opstapplaats
Het college kan een opstapplaats aanwijzen onder enkele voorwaarden die beschreven staan in dit artikel. In de gemeente Roermond wordt nu geen gebruik gemaakt van opstapplaats, maar ook in het kader van de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van leerlingen kan door toevoeging van dit artikel worden onderzocht of een opstapplaats hieraan kan bijdragen.

Artikel 9 Vervoer naar een tweede afzetadres in Roermond
Dit artikel is eerder opgenomen in de vorm van vervoer naar een naschoolse opvang in de gemeente Roermond, maar gezien de mogelijkheid om ook een tweede afzetadres op te geven bij de aanvraag van voorziening leerlingenvervoer is de term tweede afzetadres passender.

Artikel 12 Schooltijden en wachttijden
Voor leerlingen met verschillende schooltijden op dezelfde locatie kan het voorkomen dat de school op verschillende tijdstippen klaar is door verschil in lesuren. In principe wordt de maximale schooltijd als beschreven in de schoolgids aangehouden, zodat aangesloten kan worden op het reguliere leerlingenvervoer.

Artikel 13 Tijdelijk verblijf buiten de gemeente
De VNG heeft het advies gegeven om leerlingen, onder enkele voorwaarden, vervoer toe te kennen als gevolg van een crisissituatie, waardoor de leerling tijdelijk buiten de gemeente verblijft. Dit artikel

is uit de modelverordening overgenomen, maar in het voorgestelde pilotplan leerlingenvervoer voor leerlingen in een kwetsbare positie wordt een voorstel gedaan om voor onder andere deze groep leerlingen een andere uitzondering te maken. Als de pilot succesvol blijkt wordt deze ook voorgesteld als een aanpassing in het beleid van de gemeente Roermond en een herziening op basis van dit artikel in 2022.

Artikel 14 Vervoersvoorziening naar stageadres
In dit artikel wordt het eerder gegeven advies van de VNG, dat al werd gevolgd voor de gemeente, opgenomen als een artikel over hoe om te gaan met een aanvraag van een vervoersvoorziening naar het stageadres.

Artikel 15 tot en met 19 Onderzoeksfase naar de best passende voorziening
In deze artikelen wordt beschreven welke voorzieningen van leerlingenvervoer kunnen worden toegewezen aan de betreffende leerling. In de verordening wordt geen vergoeding meer toegekend aan leerlingen die zonder begeleiding naar school zouden kunnen fietsen. De afgelopen jaren is ook geen gebruik gemaakt van deze voorziening en daarnaast wordt het standpunt ingenomen dat een leerling die zelfstandig naar school kan fietsen geen voorziening leerlingenvervoer nodig heeft. Alleen de begeleider komt in aanmerking voor een fietsvergoeding.

Artikel 20 Bekostiging andere passende vervoersvoorziening
Met de toevoeging van dit artikel wordt de mogelijkheid geboden aan de eerder beschreven vervoerscoach om bij de verstrekking van een voorziening leerlingenvervoer individueel maatwerk mogelijk te maken.

Artikel 25 Herziening, opschorting, intrekking of terugvordering van de vervoersvoorziening
Met de toevoeging van wangedrag voor leerling en/of ouders tijdens het aangepast vervoer of tijdens het ophaal en/of afzet moment, net zoals de nalatigheid van betaling van de bijdrage, zijn er meer mogelijkheden om op terug te vallen wanneer 'wangedrag' zich voordoet.

Artikel 26 OOGO met het samenwerkingsverband
Door aan het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) expliciet aandacht te besteden te besteden in de verordening wordt bevorderd dat het samenwerkingsverband en de gemeente elkaar meer spreken rondom afspraken over het leerlingenvervoer. Hiermee wordt voorkomen dat ouders en leerlingen de dupe worden van een mogelijke tegenstrijdigheid tussen de verwijzing van het samenwerkingsverband en de gemeentelijke verordening, overleg is hiervoor noodzakelijk.

Voor de volledige tekst van de verordening inclusief toelichting zie bijlage 1 Verordening voorzieningen leerlingenvervoer gemeente Roermond 2022.

Kanttekeningen en risico's
Uit de herijkte versie van de verordening waarin kaders worden aangescherpt vloeien als zodanig geen directe risico's voort. In de basis blijft het uitgangspunt voor het toekennen van een voorziening leerlingenvervoer gelijk. Wel staat de verordening sterker voor de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van leerlingen. Zo zelfstandig mogelijk reizen naar school vormt daarbij het uitgangspunt. Dit betekent concreet dat er beleidsregels zijn opgesteld om uitvoering te geven aan het gestelde uitgangspunt. Aangezien alle mogelijke voorzieningen leerlingenvervoer in de toekomst nadrukkelijker zullen worden overwogen gericht op een passende voorziening, bestaat wel het risico dat ouders zich verzetten tegen die kaders middels bezwaar- en beroepsprocedures. De nieuwe kaders achten wij

niet onredelijk, gezien het feit dat ze grotendeels gericht op het zelfredzamer en zelfstandiger maken van leerlingen in het vervoer en tevens in uitzonderlijke situaties kan worden afgeweken.

Historisch overzicht

- raadsvoorstelnummer 2014/042/1 - Verordening leerlingenvervoer gemeente Roermond 2014

Financiële gevolgen

Uit de wijziging van de Verordening voorzieningen leerlingenvervoer gemeente Roermond 2022, in de vorm die nu voor u ligt, vloeien als zodanig geen directe financiële risico's voort. In de ideale situatie zal de nieuwe werkwijze ervoor zorgen dat minder leerlingen deel gaan nemen aan het aangepast vervoer en juist zelfstandig gaan reizen met openbaar vervoer en fiets. Indien een leerling een zelfstandigere manier van reizen kan uitvoeren zal dit direct minder kosten met zich meebrengen voor het aangepast vervoer en dus een daling in de kosten voor leerlingenvervoer.

Communicatie en participatie

Nadat de gemeenteraad positief heeft besloten op dit voorstel wordt de regelgeving officieel gepubliceerd, waarna het inwerking kan treden op 1 januari 2022.

Uitvoering en evaluatie

De partners genoemd onder argument 1.2 worden geïnformeerd over de aanvangsdatum van de verordening.

Burgemeester en wethouders van Roermond,

De loco secretaris, De burgemeester,

B.N. Duursema MSc M.J.D. Donders – de Leest

Ter inzage:

Bijlage(n): Verordening voorzieningen leerlingenvervoer gemeente Roermond 2022